

Camins de llibertat

Mercè Betriu, de l'Associació d'amics del camí de Pallerols a Andorra, explica com sant Josepmaria va passar els Pirineus buscant la llibertat per exercir el seu ministeri l'any 37.

01/12/2014

Sóc Mercè Betriu, sóc de Lleida, encara que la família del meu pare és de Coll de Nargó, un poble d'entre aquestes muntanyes. Sóc membre de la junta de l'Associació d'amics del camí de Pallerols de Rialb a Andorra; som amics d'un camí de 97 km que

uneix Pallerols de Rialb, a Lleida,
amb Sant Julià de Lòria, a Andorra.

Per nosaltres és un camí molt
especial, doncs té a veure amb un
moment fonamental de la vida de
sant Josepmaria. Cada cop més gent
està interessada en conèixer-lo. Ve
gent d'arreu del món.

Darrera meu es veu l'església de sant
Esteve de Pallerols. És un punt de
referència en aquest camí on sant
Josepmaria hi té molt a veure.

El novembre de l'any 37, sant
Josepmaria i els altres que
l'acompanyaven van arribar en
autocar fins al pont de Peramola, allí
es van dirigir caminant fins aquí a
Pallerols. Van passar-hi la nit en una
habitació coneguda com el forn.

Allí sant Josepmaria va patir una nit
d'angoixa doncs dubtava entre tirar
endavant per poder continuar
exercint el seu ministeri o tornar a

Madrid on havia deixat la seva família i alguns joves estudiants que participaven en tasques formatives.

Al matí sant Josepmaria va baixar a l'interior de l'església destrossada pels milicians, allí va trobar una rosa de fusta. Va entendre que era un regal de la de la Mare de Déu per continuar endavant el camí.

Des de l'Associació un dels objectius es mantenir viu el record d'aquells fets per així transmetre'ls a les properes generacions i alhora difondre la devoció a la Mare Déu i a sant Josepmaria. Entre altres coses hem fet una rèplica aproximada de la Mare de Déu que es va perdre l'any 36. Cada any celebrem la festa de la Trobada de la rosa.

Fem el camí de sant Josepmaria

En aquells anys les expedicions evitaven la ruta fàcil que era prop del riu i escollien entre les

muntanyes i les valls per així evitar ser descoberts; intentaven passar lluny de les zones habitades.

Moltes vegades el camí el feien de nit i les rutes habituals que utilitzaven eren els camins de contrabandistes i ramaders.

La Cabana de sant Rafael es on sant Josepmaria i els qui l'acompanyaven van passar un dies emboscats. Els hi passaven menjar fins que els van donar el senyal de poder continuar el camí. Antigament els carboners utilitzaven aquestes cabanes en el temps que estaven al bosc fent la seva feina.

El camí que s'ha reconstruït fins a Andorra també s'ha pogut fer gràcies a molts dels testimonis de la gent d'aquest lloc.

Un dels objectius de l'Associació ha estat la recuperació del tram des del pont de Peramola fins a Andorra. Ha

estat possible gràcies a què durant els estius s'organitzen camps de treball. A part d'arreglar la zona de Pallerols també s'ha marcat tot el camí amb senyalitzacions verticals de fusta i horitzontals amb línees grogues i blaves

Dins les activitats, el segon dissabte de cada més s'organitza una camina familiar. També hi ha caminades integrals que es fan un cop a l'any, generalment el mes de juny. El mes de maig tenim previst fer un romiatge a la Mare de Déu de Pallerols per fomentar-ne la devoció.

Doncs actualment des de l'Associació estem treballant per recaptar fons per reconstruir la antiga rectoria. Allí els caminants podran trobar un punt d'informació.

Des de fa un anys organitzem unes jornades d'estudi dels camins que per motius de consciència milers

d'homes i dones van recorre per
buscar un àmbit de llibertat.

El camí de Pallerols a Andorra
ensenya moltes coses, sobre els
homes i sobre Déu. La vida és també
un camí llarg, amb uns trams fàcils i
d'altres difícils, amb estones de pla i
pujades fortes.

Donant a conèixer el camí pensem
que moltes persones aprendran de
sant Josepmaria a comprendre i
respectar els altres, a no aturar-se
davant els obstacles o la manca de
forces, a seguir la pròpia consciència,
a aprofitar el temps, i a confiar en la
resposta de Déu i la companyia de
Maria quan la nit, el silenci i
l'angoixa paralitzen l'ànima.

---

opusdei.org/ca/article/camins-de-libertat-2/ (06/04/2025)